

Didaktiska kunskaper om bilderbokens språklärande potential i– presentation av avslutat ULF projekt

Målgrupp: Förskola

Nyckelord: Språklärande potential, upplevelsebaserad tillsammansläsning

Namn/organisation:

Pernilla Andersson, Smedbyns förskola, Jönköpings kommun.

Sofia Andersson och Amanda Oskarsson Södra Parks förskola, Vaggeryds kommun

Dessa presentationer utgår från ett samverkansprojekt med syfte att utveckla didaktisk kunskap om vilka sätt upplevelsebaserad läsning i förskolan kan bidra till att yngre barns språk och engagemang för att läsa stärks. Deltagande förskolor delar den utmaning det är att skapa språkfrämjande undervisning i flerspråkiga barngrupper som också framkommer genom forskning och mätningar (Björk Willén 2022, SOU 2020:67).

I samverkan mellan deltagande förskolor och forskare prövas i projektet en tidigare utvecklad didaktisk modell med utgångspunkt i barnlitteratur (Schmidt & Hvit Lindstrand, 2022). Genom denna modell erbjuds barnen multimodalt språkande med närhet till det litterära innehållet i bilderboken (Cummins, 2001, Langer, 2011). Projektet utgår från en kollaborativ forskningsdesign där förskollärare och forskare samverkar i tre interventioner för att pröva och utveckla teoriinformerad språkfrämjande undervisning (Carlgren, 2011). Varje intervention baseras på iscensatta aktiviteter utifrån en bilderbok med tanken om att bilderboken är en multimodal orkester (Kress, 2010), en estetisk helhet som förskollärare och barn utforskar tillsammans i meningsfulla aktiviteter. Aktiviteterna analyseras i dialog mellan förskollärare och forskare med fokus på vilka sätt barns språkande främjas utifrån meningsskapande och flerspråkiga resurser. Från detta projekt bidrar vi med två presentationer:

Teoriinformerat förhållningssätt utifrån dynamisk språksyn. Didaktiska exempel på hur vi på Smedbyn har kommit när ett litterärt innehåll och hur vi ser att det har gjort skillnad i barnens språkande (Pernilla)

Mellanrummet mellan planerad och spontan undervisning som kraft för att se varje barns språkliga utforskande. Förskollärare från Södra Parks förskola bidrar med didaktiska undervisningsexempel med utgångspunkt i en gemensamt utvecklad litteraturredidaktisk modell och en bilderbok. (Sofia och Amanda)

Referenser

Björk-Willén, P. (2022). *Språkutvecklande förskola: en kunskapsöversikt om språkutvecklande arbete i förskola.* Stockholm: Ifous.

Carlgren, I. (2011). Forskning, ja men i vilket syfte och om vad? Om avsaknaden och behovet av en 'klinisk' mellanrumsforskning. I S. Eklund (red.): *Lärare som praktiker och forskare. Om praxisnära forskningsmodeller*, s. 64-79. Stiftelsen SAF & Lärarförbundet.

Cummins, J. (2001). *Negotiating Identities. Education for Empowerment in a Diverse Society.* California Association for Bilingual Studies.

Kress, G.R. (2010). *Multimodality: a social semiotic approach to contemporary communication.* London: Routledge

Langer, J. (2011). *Envisioning Literature: Literary Understanding and Literature Instruction.* Teachers College Press.

Schmidt, C. & Hvit-Lindstrand, S. (2022). Dialogisk högläsning i förskoleklassen och årskurs 1: "Jag tycker att molnbullen smakar delikat". *Forskul*, 1 (10), p. 78-99.

SOU (2020:67) *Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska. Betänkande av utredningen om fler barn i förskolan för bättre språkutveckling i svenska.* Stockholm: Statens offentliga utredningar.